867/11

Den 9. maj 2011 blev i sag nr. 78.641:

xxxxx xxxxxxxxx xxxxxxx
xxx xx xxxxx xxx
xxxxxxxx xxxx x xxxx
xxxx xxxxxxxx xxxxxxx
xxxxxxxxxxxx

mod

PFA Pension
Marina Park
Sundkrogsgade 4
2100 København Ø

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikrede har pensionsordning i PFA Pension. Han klager over, at selskabet har afvist at forlænge de helbredsbetingede ydelser efter 1/2 2008, og at selskabet har krævet for meget udbetalt invalidepension tilbagebetalt i perioden 1/2 2008 til 1/8 2008.

Selskabet henviser til, at klagerens erhvervsevne ikke er nedsat i dækningsberettigende grad, og at han ikke har oppebåret de helbredsbetingede ydelser i god tro.

Pensionsordningen giver bl.a. ret til præmiefritagelse og udbetaling af invalidepension, hvis erhvervsevnen på grund af sygdom eller ulykke bliver nedsat med mindst 2/3. Nedsættes erhvervsevnen med mellem halvdelen og 2/3, er der ret til halve ydelser.

Klageren er født i 1958. I efteråret 2002 blev han sygemeldt på grund af en ryglidelse. Selskabet bevilgede halve ydelser fra 1/3 2003. I 2006 blev han bevilget revalidering til socialrådgiver. Selskabet meddelte i den forbindelse, at ydelserne ville ophøre pr. 1/1 2006, da hans generelle erhvervsevne efter selskabets opfattelse ikke var nedsat i dækningsberettigende grad.

I forbindelse med en revurdering af sagen indhentede selskabet en ortopædkirurgisk speciallægeerklæring af 22/3 2006, hvori det bl.a. hedder:

" **Aktuelle subjektive gener og funktionsniveau:**
Undersøgte har siden 1978 haft lavt siddende ryggener. Generne er stivhed og mange lumbale smerter ved belastning, allerede i 1978 foreslog man tildeling af invalidepension, dette afslog han. Siden da har undersøgte haft job og i to længere perioder været selvstændig næringsdrivende.
I forbindelse med skilsmisse og bodeling måtte han opgive sin købmandsforretning. Herefter fik [klager] job i … med middeltungt rengøringsarbejde, der var ofte meget lange arbejdsdage med overarbejde. Efter et stykke tid var der så mange gener fra ryggen at han måtte sygemelde sig, dette var medvirkende til et nyt samlivsbrud.
Ryggenerne har og består stadig af lavt siddende lændesmerter med periodevis udstråling til, begge ben. Der er accentuation ved ryg-belastende arbejde og monotone arbejdsstillinger.
Undersøgte har været grundigt vurderet i … kommune revalideringssystem, se medfølgende sagsakter. I den forbindelse har han været vurderet som egnet til revalidering, som han har gennemført perfekt.
Efter HF eksamen sommeren 2005 blev [klager] optaget på den … på socialrådgiver uddannelsen, hvilket er en tre en halv årlig uddannelse. Han har påbegyndt uddannelsen februar 2006 og det går glimrende. I hele perioden og venteperioden op til studiestart modtaget revalideringsydelse efter den specielle venteparagraf, således aktiv i revalidering i hele perioden. Der har underuddannelsen været rygsmerter, men ikke sig samme grad, som under rygbelastende arbejde. Smerterne har ikke forhindret et effektivt uddannelsesforløb.

Medicin:
Intet

Røntgen:
Columna 2003: Scoliose, MB. Scheuermann og diskusdegeneration i lænden.
…
Gang:
Naturlig uden halten. Kan gå på hæle og tæer. Trætbarhed ved trappegang

Ryg:
Der findes udslettet lændelordose med ringe udviklet muskulatur, udpræget atrofi af kendemuskulaturen. Der er en meget lige ryg. Moderat nedsat bevægelighed af lænderyggen i alle retninger. Finger-gulv afstand er 20 cm. Der er let muskelømhed, ingen spinalømhed. Ingen patologi i øvrigt.

Resumé og konklusion:
Langvarig rygproblematik med sygemelding og efterfølgende vellykket revalideringsforløb. Der har tidligere været tilbudt pension. Undersøgt vil selv gerne have et indtægtsgivende arbejde og er meget glad for sit revalideringsforløb til socialrådgiver, han føler absolut at det er muligt at have fuldtidsbeskæftigelse indenfor dette fag, idet der mulighed for varierende arbejdsstillinger og ikke rygbelastende arbejde.
Ved den objektive undersøgelse findes udprægede tegn til ryginsufficiens.
Undersøgtes erhvervsevne er således varigt nedsat indenfor de fleste erhverv. Den aktuelle erhvervsevne skønnes også nedsat indenfor tidligere erhverv. Den undersøgte er fuldt ud i stand til at gennemføre sit studium trods rygproblemerne.
Det er yderst relevant med en revalidering til socialrådgiver, idet der ikke er tvivl om at denne uddannelse vil kunne give ham et indtægtsgivende job, formentlig på fuld tid.
Uddannelsesvalget er fuldt forelig med hans funktionsniveau og ønsker.

Tilstanden må skønnes stationær og der er ikke yderligere behandlingsmuligheder, der har været forsøgt fysioterapeutisk genoptræning. Operation vil på det foreliggende ikke være aktuel."

Selskabet meddelte klageren i brev af 31/3 2006, at de halve ydelser ville blive genoptaget fra 1/1 2006 og frem til juli 2009, hvor revalideringen var planlagt til at ophøre. Han skulle i den forbindelse indgå en revalideringsaftale med selskabet, hvilken han underskrev den 31/3 2006. Af revalideringsaftalen fremgår bl.a.:

"**Revalideringsaftale mellem PFA Pension og [klager] …**

Hvad indeholder aftalen?
Vi har besluttet fortsat at bevilge dig halv invalidepension fra 1.1.2006. Vi fortsætter udbetalingen under dit revalideringsforløb frem til juli måned 2009, hvor du uddanner dig til Socialrådgiver.
Når du er færdig med din uddannelse, stopper udbetalingerne.

Hvad skal du være opmærksom på?
Når du skriver under på en revalideringsaftale, skal du være opmærksom på, at du uopfordret forpligte dig til:

- At overholde den revalideringsplan, som du har lavet med kommunen.
- At give os besked, hvis du stopper din uddannelse.
- At informere om dit forløb mindst en gang om året.
- At sende resultater af eksamener og deleksamener til os.
- At sende os dit endelige eksamensbevis."

I juni 2007 foretog selskabet opfølgning på hans sag, herunder revalideringsforløbet. I selskabets brev af 8/6 2007 hedder det bl.a.:

"**Opfølgning på din sag**
Som tidligere aftalt følger vi op på din sag.

I forbindelse med tilkendelse af udbetaling under revalidering, forpligtede du dig til:

- At overholde den revalideringsplan, som du har lavet med kommunen.
- At give os besked, hvis du stopper din uddannelse.
- At informere om dit forløb mindst en gang om året.
- At sende resultater af eksamener og deleksamener til os.
- At sende os dit endelige eksamensbevis.

Vi beder dig derfor, så snart du har modtaget disse oplysninger, indsende kopi af eksamensresultater, sammen med en generel orientering om dit uddannelsesforløb."

Klageren reagerede ikke på brevet, hvorfor selskabet gentagne gange rykkede for svar, før han i brev af 10/8 2007 anførte til selskabet:

"Jeg fremsender hermed det eksamensbevis hvad jeg har fået skriftlig, på mit Praksisstudie. Derud over har jeg været til en mundtlig prøve hvor jeg fik et 9 tal. Men denne prøve har vi ikke fået noget papir på. Da man på … ikke bruger at lave papir på del eksamen.
Men I er da meget velkommen til at ringe til skolen, for at høre nærmere.
Og I er da også velkommen til at tage kontakt til … kommune, for at høre om jeg overholder min revalideringsplan. (som jeg gør)
Fra næste semester skal vi i praktik, jeg skal til … Kommune.
Så selve uddannelsen forløber som den skal."

I brev af 28/1 2008 foretog selskabet endnu en opfølgning på klagerens sag og revalideringsforløb. Han blev bedt om at fremsende dokumentation for, at revalideringsplanen blev overholdt, men han reagerede ikke på selskabets henvendelse.

Klageren var i mellemtiden blev sygemeldt fra studiet i oktober 2007 og ophørt revalideringsforløbet pr. 1/2 2008, hvor kommunen havde bragt revalideringsydelsen til ophør. Han havde herefter taget varigt ophold på Filippinerne fra den 15/1 2008 og boet hos sin familie i perioden 15/12 2007 til 15/1 2008. Af denne grund havde han angiveligt ikke modtaget selskabets brev af 28/1 2008.

I brev af 28/10 2009 meddelte selskabet, at de halve ydelser ville blive bragt til ophør pr. 1/12 2009. I den følgende korrespondance fremsendte selskabet tilbagebetalingskrav på 96.547 kr. svarende til perioden 1/2 2008 til 1/12 2009. Tilbagebetalingskravet blev senere nedsat til 27.084 kr. svarende til perioden 1/2 til 1/8 2008, hvor selskabet lagde til grund, at det var blevet oplyst om hans flytning til Filippinerne.

Klageren har i et tillæg til klageskemaet af 27/6 2010 til nævnet bl.a. anført:

"I oktober 2007 mister jeg 2 gange førligheden i mine ben det vil sige fra lænd og nedefter. Dette medfører at jeg er sygemeldt for en periode og kan derved ikke forsætte min praktik som jeg er i. … Kommune som jeg ringer til har desværre ikke tid til at tale med mig på det tidspunkt. Men oplyser mig at de ikke vil forlænge min revalidering; og det medfører at jeg ikke har mulig for at gøre min uddannelse færdig. (Da mit fravær i praktikperioden er for stor) Og jeg derved har opbrugt min revalideringsperiode. Så jeg kontakter PFA sidst i oktober, for at finde ud af hvor jeg står nu. Hvor jeg får oplyst at min pension fortsætter også hvis jeg flytter til udlandet. Derudover sagde hun at hvis der skulle komme ændringer om min pension at denne ville stoppe ville der altid gå en 2 til 3 mdr. før man stopper pensionen. Så jeg altid ville have mulighed for at rejse hjem til Danmark. Så det har jeg gået og troet på, indtil jeg modtog brev fra PFA afsendt fra København d. 28. oktober 2009. Jeg modtager dette brev d. 11. november 2009. (bilag ...) Jeg sender S.Z. en mail den 12.0 november. (Bilag …) Den 13. november modtager jeg denne mail fra S. (Bilag …). Så jeg går til det lokale sygehus for at få lægen til at udfylde skemaerne, som han også gør samt der bliver taget røntgenbillede. Det skal siges han aldrig før har udfyldt papirer af denne slags så han gør det så godt han nu kan.

(Bilag …) S. fra PFA er ikke tilfreds med disse og forlanger jeg opsøger en speciallæge. Dette gør jeg så. (Bilag …). og dette ender med et afslag på pension, jeg klager til S.. PFA bilag …. da jeg ikke mener de har taget hensyn til at følelsen i mine ben er nedsat med 50 % så hun lover at se på min sag igen. Dette ender igen med et afslag, samt at jeg skal tilbagebetale 96000 kr. (Bilag …). Så jeg forstår ikke dette her i 2003 var jeg syg nok til at få halv pension, nu i 2010 er jeg ikke syg nok mere selv om min sygdom ikke er blevet bedre men værre efter hvad jeg kan føle og forstå på hvad lægerne siger.
Og jeg forstår ikke jeg skal betale penge tilbage. S. siger hun har sendt et brev til mig den 28. januar 2008, men dette brev har jeg aldrig modtaget da jeg på det tidspunkt var flyttet til Filippinerne. Så jeg har ikke svaret på dette. Og PFA har vidst at jeg var på Filippinerne i 2008 udfyldte jeg leveattest og talte med dem da jeg aldrig før har udfyldt sådan en.
Og der forsikrede de mig at der ikke var nogen problemer med min pension, senere på året havde jeg også en samtale med dem om skat. Og der var der heller ikke nogen der sagde at der var problemer. I 2009 i feb. talte jeg med dem igen om skatteproblemer jeg havde. Uden at jeg blev informeret om noget, omkring september skal jeg udfylde en ny leveattest
Uden at der er nogen der siger at jeg ikke har ret til min pension.
Og den 1. juli 2009 skulle jeg have været færdig med min uddannelse, så jeg forstår ikke at min pension ikke er stoppet der, hvis jeg ikke har ret til pension mere.
Så helt ærligt jeg har troet det hele var i orden.
Så det er ikke sjovt at få et brev at min pension stopper fra den ene dag til den anden da dette er min eneste indkomst.
Jeg står nu her uden det mindste. Det mener jeg ikke kan være rigtig. Jeg føler jeg bliver behandlet sådan fordi jeg er i udlandet."

Selskabet har i brev af 2/8 2010 til nævnet redegjort for sin stillingtagen således:

"PFA Pension har i samarbejde med [klager] fremskaffet lægelige oplysninger, der belyser status i forhold til hans helbredsmæssige situation. Alle nye oplysninger er fra filippinske læger. PFA Pension har således modtaget Medical certificate in the event of reduced occupational capacity 2, underskrevet af Dr. … den 18. november 2009 (bilag …) samt notater fra en speciallægeundersøgelse på … af 7. december 2009 (bilag …). Der foreligger desuden et røntgenbillede, som dog ikke er vedlagt her. Billedet er vurderet af PFA Pensions ortopædkirurgiske lægekonsulent, og dennes udtalelse er refereret nedenfor. Kvaliteten af billedet er imidlertid yderst ringe. Disse oplysninger har PFA Pension sammenholdt med den i 2006 indhentede speciallægeerklæring fra speciallæge i ortopædkirurgi … dateret den 22. marts 2006 (bilag …).

PFA Pension finder ikke, at der på grundlag af disse oplysninger kan dokumenteres et tab af den generelle erhvervsevne med minimum halvdelen.

Ved denne vurdering har PFA Pension lagt vægt på, at det af lægeattesten, Medical certificate in the event of reduced occupational capacity 2 (bilag …), fremgår, at [klagers] helbredstilstand er uændret. Eneste behandling er smertestillende medicin.

Lægeattesten er yderst sparsomt udfyldt, og PFA Pension finder ikke heri dokumentation for et dækningsberettigende erhvervsevnetab. PFA Pension skal desuden bemærke, at lægen angiver den helbredsmæssige situation som uændret. Dette må sammenholdes med, at PFA Pension ikke siden efteråret 2005 har fundet [klagers] erhvervsevne nedsat i dækningsberettigende grad i henhold til forsikringsbetingelsernes afsnit C, § 1, stk. 5.
…
PFA Pensions begrundelse for ikke at yde kulancemæssig udbetaling

PFA Pension har i november 2005 vurderet, at [klagers] helbredsmæssige tilstand ikke berettiger til udbetaling (jf. bilag …). Da [klager] beder om revurdering heraf, indhenter PFA Pension den ovenfor omtalte speciallægeerklæring fra … (bilag …). På baggrund af denne samt forløbet i kommunen beslutter PFA Pension den 31. marts 2006 (bilag …) at yde kulancemæssig udbetaling af halv invalidepension for at støtte revalideringen. Der bliver i den forbindelse udfærdiget en revalideringsaftale (bilag …), som [klager] erklærer sig indforstået med ved sin underskrift den 5. april 2006. Der sker herefter udbetaling *i henhold til denne aftale.*

Det er i revalideringsaftalen klart tilkendegivet, at der er tale om en udbetaling under uddannelsen, idet det er varslet, at ydelserne vil stoppe, når forløbet er afsluttet.

Idet [klager] ikke længere følger den bevilgede revalidering, er der således ikke grundlag for at fortsætte den kulancemæssige udbetaling i henhold til aftalen.

PFA Pensions begrundelse for at fastholde tilbagebetalingskravet for perioden 1. februar 2008 til 1. august 2008

…

På baggrund af det passerede i denne forbindelse finder PFA Pension ikke, at selskabet kunne eller burde have handlet anderledes eller i øvrigt have taget forholdsregler, hvorved udbetalingen kunne være stoppet samtidig med ændringerne i [klagers] forhold.

PFA Pension finder endvidere at have givet klar information om, *at* der er oplysningspligt, samt *hvilke* konsekvenser det får at tilsidesætte den.

Dertil kommer, at oplysningspligten i øvrigt er alment gældende.

Den 28. januar 2008 skriver PFA Pension til [klager] på hans hidtidige adresse i Danmark, da det er denne, der er registreret i selskabets systemer. Brevet modtages ikke retur, og der kommer i øvrigt ingen oplysning om, at [klager] ikke længere skulle være bosiddende på adressen.

Efter en nærmere gennemgang af arkiverne fremgår det, at PFA Pension i august 2008 første gang er i kontakt med [klager] på Filippinerne, idet der sendes post dertil. Det lægges derfor til grund, at PFA Pension på dette tidspunkt er blevet gjort bekendt med adresseændringen. Der er imidlertid intet - hverken i arkiverne eller i selskabets øvrige systemer, registre eller lignende - der indikerer, at PFA Pension tidligere skulle have vidst eller på anden måde var bekendt med ændringerne i [klagers] forhold.

PFA Pension finder derfor, at fastholdelsen af tilbagebetalingskravet på 27.084 kr. for invalidepension modtaget i perioden 1. februar 2008 til 1. august 2008 er berettiget.

[Klager] gør gældende, at han i oktober 2007 har kontaktet PFA Pension og informeret om sine forhold. Han anfører i den forbindelse, at han skulle have fået at vide, at han blot kunne rejse og tage pensionen med sig, hvorfor han således var i god tro.

PFA Pension er en stor virksomhed med mange ansatte og mange forskellige afdelinger med hver deres funktion. I en sådan virksomhed forstærkes betydningen af at have registre mv., hvori al korrespondance og lignende med bl.a. kunderne noteres. PFA Pension har ligeledes et sådant - velfungerende - register. Der foreligger ingen steder notater om samtaler eller lignende med [klager] i oktober 2007 eller i perioden umiddelbart derefter. Til gengæld er de øvrige samtaler, som [klager] omtaler over for Ankenævnet, registrerede, hvorfor det kan bekræftes, at PFA Pension *har* været i kontakt med ham senere vedrørende bl.a. skattespørgs-

mål. Endelig kan det bekræftes, at der er indsendt leveattester i både 2008 og 2009, som ligeledes omtalt af [klager]."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"**C Betingelser for invalideydelse og præmiefritagelse**
…
Stk. 5. En ydelsesberettiget nedsættelse af erhvervsevnen foreligger, når forsikrede - efter PFA Pension's skøn - ikke længere er i stand til at tjene mere end en tredjedel respektive halvdelen af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder. Bedømmelsen sker på grundlag af en helhedsvurdering under hensyn til forsikredes tidligere og nuværende helbredstilstand, uddannelse og tidligere beskæftigelse."

Nævnet udtaler:

Efter sin gennemgang af sagen finder nævnet, at klageren ikke har bevist, at hans generelle erhvervsevne er nedsat i dækningsberettigende grad. Nævnet kan derfor ikke kritisere, at selskabet har afvist at forlænge ydelserne efter 1/2 2008, hvor han afbrød sit revalideringsforløb.

Henset til indholdet af revalideringsaftalen og selskabets gentagne påmindelser herom finder nævnet, at klageren ikke har oppebåret ydelserne i god tro. Nævnet kan derfor ikke kritisere, at selskabet har krævet ydelserne for perioden 1/2 til 1/8 2008 tilbagebetalt.

Derfor

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Marianne Højgaard Pedersen
formand